

det ærede Medlem udtryffeligt paapeget, ad hvilken Bei jeg kunde gaa til et Arrangement af denne Sag, men jeg har intet Dieblit tiltraadt dette Forslag. Naar det lægges mig i Munden, at jeg skulde have tiltraadt det Forslag, her er kommet frem — og Enhver maatte forstaa Udtalelsen saaledes — nedlægger jeg en bestemt Protest derimod. Noget Saadant har jeg ikke tænkt paa end sige gjort.

N. Andersen: Jeg har slet ikke sagt, at den ærede Minister har tiltraadt Forslaget, men jeg har sagt, at vi viste Ministeren den Opmærksomhed at vise ham Forslaget, og at vi ikke af hans Uttringer havde Grund til at vente at møde nogen Modstand fra hans Side.

Indenrigsministeren (Lobiesen): Lør jeg spørge, om dette ikke maa forstaaes saaledes, som om jeg havde tiltraadt Forslaget? Det er imidlertid det, jeg til enhver Tid bestemt maa benegte. Naar Forslaget ikke har mødt Modstand fra min Side, maa det forstaaes, som om jeg har tiltraadt det; men det har jeg ikke. Jeg har udtryffeligt paa ethvert Punkt sagt, at jeg ikke kunde tiltræde det eller give det min Tilslutning, medmindre det rettedes derhen, at der ikke skete nogen Eiendoms-Afgang derved.

Solstein-Solsteinborg: Det forekommer mig, at de Udtalelser, der ere fremkomne under Sagen, temmelig klart vise, at en Ordning af det foreliggende Spørgsmaal vanskelig kan ske ad privat Bei, da dertil behøves Oplysninger, Veiledning og Undersøgelser, som egentlig kun kunne fremkomme, naar Regjeringen selv tager denne Sag i sin Haand. De Oplysninger, som ere fremkomne fra den høie Regjering, og som findes i det Bilag, ærede Medlemmer ville have i deres Haand, ere i mine Tanker ikke af den Art, at man deraf egentlig kan ulede Nogetsomhelst, hvorpaa man kan bygge en Overbevisning. — En anden Ting, som ogsaa vil være af væsentlig Interesse at faae oplyst, er, hvem Tiendeieerne ere, og det er netop dette Punkt, som har foranlediget mig til at bede om Ordet, fordi de ærede Medlemmer for Maribo Amts 2den Balgfreds (Frederiksen) og for Viborg Amts 5te Balgfreds (Thornp), idet den sidste særlig henvendte sig til mig, udtalte, at dette var en Sag, der ganske væsentlig laa Godseierne nær. Jeg vil i den Anledning tillade mig at bemærke, at det er en Sag, der meget lidet berører Godseierne personlig, undtagen forsaavidt den berører et almindeligt Spørgsmaal om Eiendom og Eiendomsinteresser; thi naar vi spørge, hvem Tiendeieerne ere, kan der virkelig ikke svares, at det er Godseierne. Hvem eier f. Ex. Præstetienderne? Der er ikke en eneste Godseier, som eier saadanne. Hvem eier Kongetienderne? Kun meget faa Godseiere

eie Kongetiender, men de fleste af disse eies af Stiftelser, Hospitaller og desl. Hvad bliver der da tilbage? — Kirketienderne. Af dem gaa ganske vist nogle til Godseierne, og for saa vidt kunde man maasse ogsaa sige om mig personlig, at jeg var afficeret af denne Sag; men jeg maa dog bemærke, at jeg ikke har den Ære at være Godseier; jeg eier desværre ikke et eneste Gods. Jeg er Bruger eller Besidder af et Fideikommissgods, altsaa i et Forhold, der ligner Godseierens, og i mange Henseender deler Godseierens Interesser, men jeg er paa ingen Maade Godseier. Naar de Herrer ville kaste Blikket paa de Oplysninger, der ere meddelte os af den høitærede Indenrigsminister, ville de se Sp. 735 til 738 i Tillæg B., at de, — hvor lidet man end ellers kan bygge paa dem — dog finde Veiledning i denne Henseende. Man vil nemlig der finde, at det kun er en underordnet Part af Kirketienden, der udredes in natura, idet det kun er c. 97,000 Ldr. Hartkorn, medens c. 214,000 Ldr. Hartkorn betale efter hvert Aars Kapitelstært, c. 2000 Ldr. Hartkorn efter Middeltal af 10 Aars Kapitelstært, c. 10,000 Ldr. Hartkorn med en fast og uforanderlig Pengebetalning, og endelig er der c. 1400 Ldr. Hartkorn, hvis Tiende er overladt til Iberne for en vis Tid. Med Hensyn til Kirketienden, den Art af Tiende, der for en Del kan henses til Godseierne, oplyses det altsaa her, at den Del af samme, som ikke er afløst, endogsaa er langt under $\frac{1}{3}$, og der er sølgelig ikke her Tale om Interesser, som kunne kaldes Godseierinteresser. Jeg skal nu bede den høitærede Formand om at tillade mig et Dieblit at gaa over til noget ganske Personligt i dette Spørgsmaal og til at gjøre en Bemærkning, som det, efter hvad der er udtalt, ligger mig grumme nær at gjøre. Jeg skal da bemærke, at den Tiende, jeg modtager som Besidder af et Fideikommiss, ikke erlægges in natura, men efter Kapitelstært, og for saa vidt berører dette Spørgsmaal mig personlig slet ikke. Det, jeg modtager in natura, er, tror jeg, en 40 Ldr., og jeg vilde inderlig ønske, at jeg havde faaet dem afløst til at ydes efter Kapitelstært; det vilde være mig i høi Grad behageligt. Saa lidet berører dette Spørgsmaal mig personlig, men derfor er jeg ikke blind for, at der er Mange, for hvem det har stor Interesse, og jeg tilstaa ærlig, at jeg ikke kan berolige mig ved den Betragtning, som fremkom fra den ærede Folkethingsmand for Viborg Amts 5te Balgfreds (Thornp), ligesom ogsaa fra den ærede Forslagsstiller fra Maribo Amt (Frederiksen), nemlig den Betragtning, at man paa en Maade skal rette Smed for Bager. Man siger nemlig: Naar vi afløse disse Tiender og sætte Kapitelstært i Stedet for, er der ganske vist en hel Del Tiendeieere, som faae for Lidt, men til Gjengjæld er der en hel Del Andre, som faae for Meget; og dette kan da gaa lige op. Ja, paa den Maade kunne vi vist afløse mange Ting; det